

Til redaksjonen

Pressemelding

22.2.2021

Vestlandsrådet arbeider for interessene til næringslivet etter Brexit

Brexit-avtalen mellom EU og Storbritannia var på plass rett før jul. EFTA/Noreg og Storbritannia forhandlar no om det permanente avtaleverket som skal regulere handelen mellom landa etter Brexit. Vestlandsrådet arbeider for at interessene til dei eksportretta næringane på Vestlandet blir ivaretatt i desse forhandlingane.

Politikarane i Vestlandsrådet har lenge vore uroa for konsekvensane for enkelte næringar på Vestlandet i samband med Brexit, og fekk derfor i stand eit møte med Nærings- og Fiskeridepartementet og Utanriksdepartementet 18. januar i år. I møtet peika rådet på utfordringane og interessene til eksportnæringane på Vestlandet. Representantane for politisk leiing og administrasjonen i departementa orienterte om status i forhandlingane, og kunne ikkje gi noko konkrete løfte, men understreka at dei er godt kjent med utfordringane. Vestlandsrådet har no etablert dialog med departementa og vil følgje opp saka framover. Storbritannia er ein av dei viktigaste handelspartnerane til Noreg. Nærare halvparten av verdien av vareeksporten frå fastlands-Noreg til Storbritannia kjem frå Vestlandet (kjelde: SSB 2017), og olje- og gasssektoren representerer store verdiar.

Vestlandsrådet har sidan 2017 engasjert seg for å vere oppdatert om moglege konsekvensar av Brexit for næringslivet på Vestlandet. Rådet har delteke i ei kartlegging av konsekvensane saman med regionane rundt Nordsjøen i regi av Nordsjøkommisjonen, og orienterte allereie i 2018 næringsministeren om kor viktig Storbritannia er som marknad for Vestlandetog moglege følgjer av Brexit.

Vestlandsrådet er særleg opptatt av desse utfordringane:

– Ny avtale om tenesteeksport

For vestlandsfylka er tenesteeksporten særskilt viktig. Særleg levering av ulike offshoretenester til Storbritannia er heilt sentrale for mange lokalsamfunn langs kysten. Rundt halvparten av oppdraga til norske offshorefartøy er i britiske sektor, og representerer store verdiar. I tillegg sysselsett oljeserviceindustrien mange tilsette med oppdrag i Storbritannia og på britisk sektor.

EU og Storbritannia har ikkje blitt einige om ein avtale om eksport av tenester. Noreg har heller ikkje nokon avtale med Storbritannia om dette. EFTA og Storbritannia er samde om at vilkåra i EØS-avtalen som gir norske aktørar full tilgang til den britiske innanriksmarknaden ikkje skal endrast medan forhandlingane om ein permanent avtale går føre seg. For Vestlandsrådet er det viktig at regjeringa arbeider for at vilkåra i så stor grad som mogleg

skal oppretthaldast i ein permanent avtale, og at det så snart som mogleg kjem på plass ein avtale som kan skape gode og klare rammer for næringslivet.

Det er uansett sannsynleg at det vil bli meir restriktive ordningar for arbeidsimmigrasjon frå EU/EØS-landa, og næringslivet må førebu seg på endringar i flyten av arbeidskraft mellom Noreg og Storbritannia.

– Forvaltning av felles fiskeressursar i Nordsjøen

For fiskeri vart det i fjar inngått ein rammeavtale om fiskerisamarbeid med Storbritannia. Avtalen opnar for bytte av fiskekvotar og at fiskarane kan fiske i kvarandre sine sonar. Det er likevel dei årlege fiskeriavtalane mellom Noreg, EU og Storbritannia, som gir nærmere innhald om fordeling av kvoter og soneadgang. Forhandlingane om dette begynte tidleg i januar. Vestlandsrådet har spesielt understreka for regjeringa kor viktig tilgangen til britisk sone er for fiskeflåten på Vestlandet, og at fiskarane på Vestlandet også framover må få moglegheit til å fiske i britisk sone.

– Eksport av sjømat og marknadsadgang

Storbritannia er den femte største marknaden for norsk sjømat. Den midlertidige avtalen mellom EFTA/Noreg og Storbritannia vidarefører i all hovudsak systemet frå EØS-avtalen. Dette gir Noreg tollfrie kvoter og tollsatsar på sjømat, særleg på foredra sjømatprodukt og til ein viss grad på råfisk. Brexit gir Noreg og Storbritannia ei unik moglegheit til å forhandle fram ein frihandelsavtale med betre ordningar for norske sjømateksport, som auka kvoter og låge tollsatsar på sjømat og foredra produkt. Dette vil bidra til ei meir konkurransedyktig sjømatnæring i Noreg og på Vestlandet.

– Kompensasjonsordning og omstillingsmidlar for bedrifter som blir særleg hardt ramma av Brexit

EU har innført ei ordning som har som oppgåve å støtte regionar/område som blir særleg hardt ramma av Brexit («Brexit Adjustment Reserve»). På grunn av gode overgangsordningar ser vi enno ikkje alle effektane av Brexit, men Vestlandsrådet bad regjeringa vurdere ei tilsvarande ordning dersom det viser seg at enkelte regionar og/eller næringar opplever store negative konsekvensar. Vestlandsrådet vil følgje utviklinga, og ta saka opp med departementa dersom det viser seg å vere behov for slike ordningar.

Tove-Lise Torve

**fylkesordførar Møre og Romsdal
leiar i Vestlandsrådet**

Jon Askeland

fylkesordførar Vestland

Marianne Chesak

fylkesordførar Rogaland